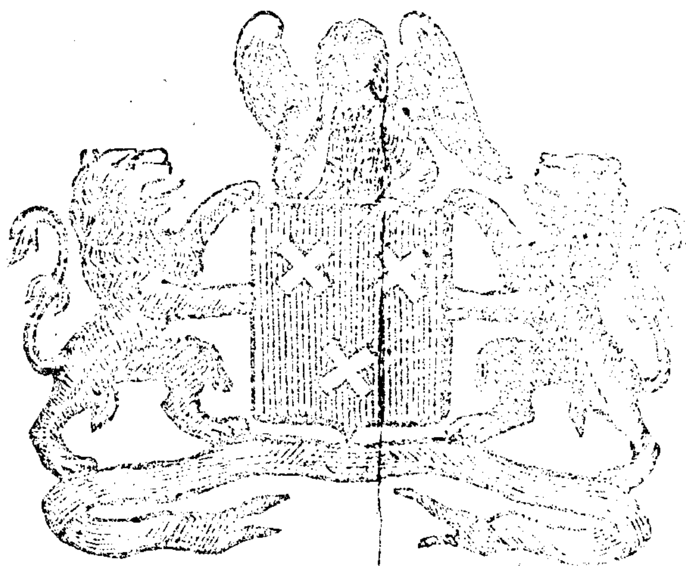
No. 42. 1821.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 20 OCTOBER.

N E D E R L A N D E N.

'S GRAVENHAGE den 15 October. Heden middag heeft Z. M. de Koning de vergadering der Staten-Generaal geopend met eene aanspraak, hoofdzakelijk van dezen inhoud:

EDEL MOGENDE HEEREN!

Het strekt mij tot een bijzonder genoegen, U Edel Mog., bij de opening van hunne tegenwoordige vergadering, op nieuw te kunnen mededeelen, dat onze betrekkingen tot alle Mogendheden, met welwillendheid, zijn onderhouden. Hoezeer onlusten, in de Levant gerezen, bekommering hebben verwekt, bestaat er echter gegronde hoop op het behoud van den vrede. De algoede Voorzienigheid bekroone de daartoe aangewende pogingen met Haren zegen. Zij doe de rust herleven overal, waar onlusten heerschen, en schenke ons de voortduring eener weldaad, die het eerste beginsel is van voorspoed, en dus zoo dierbaar zijn moet aan elk opregt beminnaar van zijn vaderland.

De inwendige gesteldheid van het Rijk, levert in het algemeen goede uitzigten op.

De vrees voor eenen mingunstigen oogst is, in de meeste provincien, gelukkig verdwenen: en Wij mogen ons, over het geheel, ruimte van levensmiddelen en matige prijzen derzelve beloven.

De handel en zeevaart zijn niet achteruit gegaan, en men mag zich met de verlevendiging derzelve, in de toekomst, vleijen. Niettegenbestaande den milden invloed van eenige vredes-jaren, bevinden zich alle gedeelten van het fabrijkwezen niet in eenen gelijk voordeeligen toestand; zeer belangrijke onder dezelve hebben echter, in de laatste tijden, sterk in levendigheid gewonnen, en over gebrek aan arbeid kan weinig, met grond, worden geklaagd.

De communicatien tusschen de onderscheidene gedeelten van het Rijk worden meer en meer gemakkelijk gemaakt; die tusschen de beide residentien is aanmerkelijk verbeterd en ik voede de hoop, dat, door de medewerking der belanghebbende gewesten, aan handel, landbouw en nijverheid, eene nieuwe bron van voorspoed zal kunnen worden geschonken, door den aanleg eener vaart tusschen *'s Hertogenbosch* en *Maastricht*.

Onder de verbeteringen, waarop de zucht voor het welzijn mijner onderdanen, mijne aandacht gevestigd houdt, zijn als hoogstgewigtig te beschouwen de afleiding, welke aan de wateren van den Rijn, en deszelfs takken, zouden kunnen worden gegeven, om voor te komen de onheilen, waarmede een aanzienelijk gedeelte van het Rijk, bij ijsgang en hooge vloeden, steeds bedreigd is. Deze aangelegenheid is thans het voorwerp van een opzettelijk onderzoek.

De inrigting der gevangenissen was mij sedert lang voorgekomen vatbaar te zijn voor nuttige wijzigingen. Ik heb dezelve in alle hare bijzonderheden doen nagaan en het verslag deswege heeft mij in mijne meening bevestigd. Indien het stelsel, hetwelk, dien ten gevolge, bij mij in overleg is, en waarvan ik reeds eenige groote omtrekken heb aangenomen, in al deszelfs onderdeelen uitvoerlijk mogt worden bevonden, dan zal daaruit niet alleen verbetering van den zedelijken toestand der gevangenen voortvloeijen, maar tevens, op den duur, bezuiniging voor de schatkist ontstaan. Ik zal aan het verwezenlijken van dat denkbeeld, door achtervolgens te nemen proeven, doen arbeiden.

Het is voor mij niet minder aangenaam aan U Ed. Mog. kennis te geven, dan het voor uwe vergadering zijn zal te vernemen, dat de haar aan te bieden raming der inkomsten met die der uitgaven voor de tweede afdeeling der begrooting, over het volgend jaar, in eene gewenschte evenredigheid staat. Deze uitkomst, waarvan de natie het volkomen genot zal hebben, zoodra het nieuw financieel stelsel in werking zal komen, is intusschen grootelijks voorbereid, eensdeels door de bezuiniging, welke ik voortga allerwege te doen daarstellen, voor zoo verre 's Rijks welbegrepen belangen zulks gedoogen, en anderdeels door Mijn voornemen, om, tot bestrijding van sommige behoeften, welke anders uit de begrooting zelve zouden moeten gevonden worden, alsmede tot dekking van achterstanden en geheel buitengewone uitgaven, afzonderlijke middelen aan U Ed. Mog. voor te dragen. Die middelen zullen, nogh tot vermeerdering der nationale schuld noch tot bezwaar der ingezetenen behoeven te leiden.

De bijzondere ordonnantien, welke, naar aanleiding der jongste financiele wet, moeten worden daargesteld, zijn voor het grootste gedeelte reeds ontworpen, en zullen, zoodra doenlijk, aan U Ed. Mog. worden voorgelegd. Bij de zamenstelling derzelve wordt bestendig in het oog gehouden de bedoeling, om het belang der schatkist met het minst mogelijk bezwaar voor de schatpligtigen te vereenigen.

De opbrengst der middelen over het loopend jaar belooft eene uitkomst, gelijk aan die over het voorgaande. Indien enkele middelen zijn vooruit gegaan, hebben andere, daarentegen, verloren, en de ondervinding van dit jaar staaft dus op nieuw de noodzakelijkheid, die er bestond, om het stelsel te herzien, wilde men een einde maken aan het jaarlijksch te kort, hetwelk den best zaamgestelden Staat eindelijk zoude te gronde brengen.

Ik heb mij verblijd in uwe laatste zitting de zwarigheden te zien verdwijnen, welke zich aanvankelijk hadden opgedaan, opzigtelijk de wijze, waarop het ontwerp van burgerlijk wetboek zoude worden onderzocht. Van mijne zijde heb ik getracht het gemeen overleg met de Staten-Generaal, te dien aanzien, te bevorderen. Weldra zullen aan uwe vergadering, over zeer gewigtige punten tot dat wetboek behoorende, welke reeds bij haar in overweging zijn geweest, nieuwe ontwerpen worden voorgedragen. Ik reken op Uwe voortdurende medewerking in het bevorderen van 's Lands belangen, omtrent dit en de verdere onderwerpen, welke, in den loop dezer zitting, nog ter tafel van U Ed. Mog. zouden kunnen worden gebragt.

De Koning verliet vervolgens de zaal, wordende Z. M. door de daarmede belaste commissie naar buiten geleid.

— De eerste zitting van de Tweede Kamer is bepaald tegen morgen den 16 dezer, des voormiddags ten elf ure.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Dingsdag, den 16 October.

De eerste Zitdag van de Tweede Kamer, was op heden ten elf ure bepaald. Reeds had de klok twaalf geslagen, toen er nog slechts een dertigtal leden zich in de zaal bevond. De heer *Membréde*, welke provisioneel presideerde, maakte aan de vergadering bekend, terwijl hij de schouders ophaalde, dat de zitting geene plaats kon hebben, vermits er geen genoegzaam getal leden tegenwoordig was om tot de deliberatie te kunnen overgaan.

De nieuw gekozene en herkozene Leden bevonden zich in een der vertrekken van de afdeelingen, om den uitslag van het onderzoek hunner geloofsbrieven en hunne toelating af te wachten; dit niet hebbende kunnen geschieden, zijn al die heeren weder naar huis gegaan.

(*Alg. N. en Adv. Bl.*)

BREDA den 18 October. Het kamp op de *Ravelsche heide* bij Turnhout, is thans geheel opgebroken en de onderscheidene korpsen zijn, sedert verleden maandag, naar derzelver gewone garnizoenen teruggekeerd of op marsch. — Met genoegen kunnen wij melden dat Z. M. de Koning, na de groote manoeuvers, hoogst deszelfs bijzonder tevredenheid over de schoone houding en juiste bewegingen dezer manschap heeft te kennen gegeven. In allen deele heeft in dit kamp de volmaakste orde geheerscht. Voor de Roomsch Katholijken was eene kerk opgerigt, waarin dagelijks de Godsdienst werd uitgeoefend, terwijl de dienst voor de Hervormden, gedurende de drie zondagen is waargenomen door de WelEerwaarde Heeren *Prins*, Predikant te Chaam en *W. van Volkom* en *P. van Kaden* Predikanten te Breda, welker gepaste redevoeringen den besten indruk hebben teweeg gebragt.

Gisteren zijn hier meer dan 80 wagens met kampements effekten, binnen gereden, welke goederen alhier worden scheep gedaan ten einde dezelve naar Delft te vervoeren.

S P A N J E.

(*Extract uit een' particulieren brief.*)

MADRID, den 1 October. De verschillende benden partijgangers, welke zich, sints korten tijd, in Andaluzie hebben doen zien, zijn toegenomen, zoodanig, dat zij voor het gouvernement zelve ontzaggelijk beginnen te worden, die van *Zaldivar* vooral is zoo talrijk, dat zij in twee gedeelten verdeeld is, waarvan de eene de bergengten van de Sierra-Morena bezet en het grootste gedeelte der courriers, die uit Andaluzie komen, onderschept. Het opmerkelijkste van die benden is vooral, dat zij alles kontant betalen, overvloed van geld bezitten en eene vrij goede krijgstugt in acht nemen.

De uitsluiting uit de cortes van de 22 suppleanten van afgevaardigden uit de amerikaansche provincien wordt alhier aangemerkt als eene zaak, waarvan de gevolgen voor Spanje zeer onaangenaam zijn kunnen. De gevolgen vooral, welke deze tijding in het eiland Cuba kan hebben, baren de levendigste ongerustheid, en het is waarschijn-

(*vervolg op de kant van deze bladzijde.*)

lijk, dat de kwestie hierover op nieuw bij de cortes ter baan zal gebragt worden; zeker is het ten minste, dat verscheiden leden er van, die bij de preparatoire zittingen niet tegenwoordig geweest zijn, en veel invloed bezitten, hun misnoegen over dergelijk eenen maatregel hebben aan den dag gelegd, en dat deze niets zullen verzuimen, om de cortes van hun besluit terug te brengen.

F R A N K R IJ K.

PARIJS den 13 October. Sedert eenigen tijd heeft men niet zonder verwondering opgemerkt, dat niet alleen in fransche, maar ook in engelsche ministeriele bladen de vraag is opgeworpen, of de tegenwoordige orde van zaken in Spanje en Portugal wel overeen te brengen moet geöordeeld worden met die van andere natien en volkeren? en dat genoemde bladen niet onduidelijk te kennen geven, zonder deze hoog gewigtige vraag verder te onderzoeken, dat het wenschelijk zoude zijn, de weldaden eener algemeene harmonie of gelijkvormigheid aan beide de natien door *afdoende middelen* te verzekeren. — Men kan niet nalaten zich te herinneren, dat eene der voornaamste en regtmatigste grieven, door het britsche en ook andere kabinetten tegen de fransche revolutie ingebragt, gegrond was op het voordragen van vijandige stelzels tegen de regeringsvormen van andere onafhankelijke natien; doch hoedanig het daarmede ook gelegen moge zijn en welke gevolgen de aanmerkingen, door bijzondere schrijvers bij voorraad ter baan gebragt, ook mogen hebben op de lotgevallen van Europa; het is welligt niet ongepast uit eene tamelijk echte bron optegeven, hoedanig *Buonaparte*, tot rust gekomen, zich op St. Helena in zijne gemeenzame gesprekken over den zoo onregtvaardigen als verwoestenden spaanschen oorlog uitliet, en zich deswegens trachtte te verdedigen. Hij moet zich dan omtrent dit onderwerp op de volgende merkwaardige wijze hebben doen hooren.

» Alle de bijzonderheden van mijne rampen en weder-

(*'t vervolg op de tweede bladzyde.*)

waardigheden zijn aan deze zoo noodlottige knoop verbonden; zij heeft mijne zedelijkheid in Europa vernield, mijne krachten verdeeld, mijne moeijelijkheden vermeerderd en eene militaire school geopend voor de britsche soldaten. Ik ben het, die het engelsch leger op het schiereiland heb gevormd. — De gebeurtenissen hebben bewezen, dat ik een grooten misslag heb begaan in de keuze mijner middelen. Want de misslag is meer in de *middelen* dan wel in de *beginselen*. — Het is buiten twijfel, dat in de crisis, in welke Frankrijk zich bevond, met de worsteling der nieuwe denkbeelden in de groote zaak der eeuw tegen het overschot van Europa, deze Staat Spanje niet konde laten ter beschikking zijner vijanden. Men moest dit Rijk *willens of onwillens* verbinden aan het fransche stelzel; — het lot wilde dit, en het wetboek van het behoud der natien kan niet altijd gelijk worden gesteld met dat van bijzondere personen. — De staatkundige noodzakelijkheid vereenigde zich daarbij met de kracht van het regt. Toen Spanje mij in gevaar oordeelde, en mijne troepen handgemeen waren bij Jena, had het mij ten naasten bij den oorlog verklaard; dit konde niet ongestraft worden gelaten, ik konde op mijne beurt den oorlog verklaren en de uitslag was zeker niet twijfelachtig geweest; - het is deze *gemakkelijkheid*, welke mij op een dwaalweg heeft geleid. — De natie riep overluid om eene herschepping der regering. Op de hoogte, op welke ik stond, meende ik geroepen te worden. Ik oordeelde het mijner waardig deze groote zaak te kunnen voltooijen; ik verlangde menschenbloed te sparen, opdat geen droppel de castiliaansche emancipatie mogt bezoedelen; ik oordeelde, en *misschien te ligtvaardig*, eene verandering van dynastie noodzakelijk, en plaatste een mijner broeders aan het hoofd der zaken, maar hij was een vreemdeling in haar midden. — Ik eerbiedigde de spaansche integriteit, zeden, onafhankelijkheid en het overschot der spaansche wetten; — de nieuwe Monarch kwam in de hoofdstad met geene andere Ministers, geene andere Hovelingen, dan die van het laatste Hof; — mijne troepen zouden terug zijn getrokken; ik verrigte de grootste weldaad, welke immer een volk konde te beurt vallen (zoo dacht ik bij mij zelven, zoo denk ik nog, de Spanjaarden dachten, zoo men mij verzekerd heeft, in den grond huns harte even eens, doch beklaagden zich alleen over den vorm) ik wachtte hunne zegeningen; — doch het viel geheel anders uit. Zij verwierpen het belang der zaak, alleen om den *hoon*, hun aangedaan. *Zij verontwaardigden zich op het denkbeeld van eene beleediging, en geraakten in opstand in het aangezicht van mijne magt. Alle Spanjaarden vlogen te wapen en gedroegen zich in massa als mannen van eer!* - Ik heb tegen dat alles niets te zeggen, dan alleen *dat zij hebben gezegepraald*."

Behoudens de aanmerkingen op de beginselen en het oordeel over Spanje, in deze gewigtige verklaring voorkomende, wenscht men, dat de in dezelve zoo openlijk beleden staatkundige misslag, in den tegenwoordigen stand van zaken, ten nutte der europeesche natien moge verstrekken.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN den 12 October. De Ministeriele bladen gaan voort met den toestand van Spanje als zeer ongunstig afteschilderen. De straffeloosheid van den schrijver van den *Regulateur*, een dagblad, 't welk in Madrid wordt uitgegeven, en in 't welk Z. M. de Koning van Groot-Brittanie op de grofste wijze onbewimpeld is gehoond geworden, heeft hun almede daartoe aanleiding gegeven. De britsche Minister had zich deswegens beklaagd; het gouvernement had last gegeven den genoemden schrijver te vervolgen, doch de groote jury oordeelde, dat er geene redenen bestonden, om den aangeklaagden te regt te doen stellen. — Men kan niet ontveinzen, dat deze uitslag ook eenen onaangenamen indruk op de onpartijdigen hier te lande heeft gemaakt. — Over Portugal is het oordeel der Ministerielen niet gunstiger; de regeringsvorm van dat Rijk wordt uit het zelfde oogpunt, als die van Spanje, beschouwd; daarbij komt nog, dat men met de paket, welke den 28 uit Lissabon is gezeild, heeft vernomen, dat de Cortes eene zoo zware belasting hebben gelegd op de britsche wollen goederen, dat men dezelve schier met een verbod kan gelijk stellen; en dat deze vergadering ook andere maatregelen heeft genomen, waarbij de in Portugal gevestigde engelsche handel grootelijks wordt benadeeld. Dit heeft den britschen chargé-d'affaires, den heer *Ward*, aanleiding gegeven, om eene memorie inteleveren, in welke het onstaatkundige en onregtvaardige van die maatregelen in zeer scherpe bewoordingen wordt behandeld. Deze memorie heeft de Cortes zoodanig mishaagd, dat men vreesde, dat deze zaak onaangename gevolgen zoude hebben.

MENGELINGEN

DE VERLICHTING ONZER EEUW.

Een aap stak, in zijn vaderland,
Des nachts een cederhaag in brand,
En zette een lagchend aangezigt,
Toen alles rondom was verlicht,
En riep: Zie eens wat ik vermag!
Ik, ik verander nacht in dag. —
Zijn broederschap met hem verheugd,
Riep mede, in uitgelaten vreugd;
Dat is eerst heerlijk! welk een glans!
Lang, lang leve onze broeder Hans!
Aap Hans is eer en glorie waard:
Hij heeft het rondom opgeklaard.

126ste KONINKL. NEDERLANDSCHE LOTERIJE
TWEEDE KLASSE.

11de Lijst, geene.
12de Lijst, N°. 17264, 20017, ieder een prijs van *f* 1000. N°. 4505, een prijs van *f* 7,500.
13de Lijst, N°. 37084, 30522, ieder een prijs van *f* 1000. N°. 29651, een premie van *f* 5000.
De Directeur der Koninklijke Nederlandsche Loterij,
M. DE JONGE VAN ELLEMEET.

De Markt-Prijzen zijn dezelve van ll. Zaturdag (zie Bred. Cour: N° 41.)

SCIENCES ET ARTS.

ANNALES EUROPÉENNES DE PHYSIQUE VÉGÉTALE ET D'ÉCONOMIE PUBLIQUE, rédigées par une société d'auteurs connus par des ouvrages de Physique, d'Histoire naturelle et d'Économie publique. Paris, 1821, chez M. RAUCH, ancien Officier du Génie, Directeur des Annales, place Royale, n° 20.

Le but principal de ces nouvelles Annales est de démontrer les graves inconvéniens qui résultent des déboisements, sous le rapport des climatures, de l'agriculture, des eaux, de la pêche et de la salubrité. Elles sont particulièrement utiles aux Mairies et aux Agens forestiers. L'annonce et l'éloge qu'ont fait de cet ouvrage plusieurs journaux, notamment le *Moniteur*, dans son numéro du 23 août, et le Journal de Paris, du 23 septembre, nous dispensent d'en donner ici l'analyse. Nous nous bornerons à indiquer les principaux sujets traités dans les cinq premières livraisons qui ont déja paru.

SUJETS TRAITÉS DANS CES CAHIERS.

Introduction sur l'immensité de la nature. — État primitif des forêts; de leur influence sur les climatures et les eaux vaporisées. — Des abris. — Inondations irrégulières. — Des vents, tempêtes et ouragants terrestres. — Histoire des pêches des Anciens, des Grecs, des Romains et des Modernes. — Effets funestes résultés des déboisements dans les différentes parties du Monde. — Ancienne et nouvelle surfaces des forêts de la France. — Situation physique de cinquante-six Départements. — Comparaison des anciennes productions naturelles des forêts avec celles que les cultures ont remplacées. — Arbres dont le port, la durée, l'élévation et l'utilite générale conviennent le mieux à nos plantations montagneuses et forestières. — Grandes scènes qui se passent dans la nature, par l'effet d'une riche végétation. — Histoire du cocotier, le roi des palmiers. — Tableau des grandes pêches faites dans les eaux de la France pendant le moyen âge, en baleines, dauphins, marsouins, esturgeons, saumons, etc., etc.

Le prix de l'abonnement est, pour les Départements, de 34 fr. pour un an, de 18 fr. pour six mois, et de 10 fr. pour trois mois; et, pour les Pays hors de France, de 40 fr. pour un an, de 22 fr. pour 6 mois, et de 12 fr. pour 3 mois, franc de port.

On s'abonne également chez l'Imprimeurs de cette feuille.

(*Het vervolg op de kant van deze bladzijde.*)

Gedrukt te BREDA, bij W. VAN BERGEN en COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.